

31996R1257

2.7.1996.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 163/1

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 1257/96**od 20. lipnja 1996.****o humanitarnoj pomoći**

VIJEĆE EUROPSKE ZAJEDNICE,

toga za uspostavljanje odgovarajućeg sustava ranog uzbunjivanja i intervencije;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 130.w,

budući da bi stoga trebalo osigurati i ojačati djelotvornost i dosljednost sustava za sprečavanje i intervenciju na razini Zajednice te na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji su uspostavljeni kako bi zadovoljili potrebe uzrokovane prirodnim nepogodama ili nesrećama izazvanim ljudskim djelovanjem ili usporedivim izvanrednim okolnostima;

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,u skladu s postupkom utvrđenim u članku 189.c Ugovora ⁽²⁾,

budući da ljudi u nevolji, žrtve prirodnih nepogoda, ratova i izbijanja sukoba, kao i ostalih usporedivih izvanrednih okolnosti imaju pravo na međunarodnu humanitarnu pomoć kada njihova nadležna tijela nisu u mogućnosti pružiti djelotvornu pomoć;

budući da se humanitarna pomoć čiji je jedini cilj sprečavanje ili ublažavanje ljudske patnje pruža svim žrtvama bez diskriminacije na temelju rase, etničke pripadnosti, vjere, spola, dobi, nacionalnosti ili političkog opredjeljenja i ne smije se voditi ili biti podložna političkim razlozima;

budući da su civilne operacije za zaštitu žrtava sukoba ili usporedivih izvanrednih okolnosti uređene međunarodnim humanitarnim pravom, te bi se stoga trebale na odgovarajući način smatrati dijelom humanitarnog djelovanja;

budući da se odluke o humanitarnoj pomoći moraju donositi nepristrano i isključivo u skladu s potrebama i u interesu žrtava;

budući da humanitarna pomoć ne obuhvaća samo operacije pružanja pomoći u spašavanju i očuvanju života u izvanrednim situacijama ili neposredno nakon njih, već i djelovanja koja omogućuju slobodan pristup žrtvama i slobodan dotok takve pomoći;

budući da uska koordinacija između država članica i Komisije, kako na nivou donošenja odluka tako i na terenu, čini temelj djelotvornog humanitarnog djelovanja Zajednice;

budući da humanitarna pomoć može biti preduvjet za mjere razvoja i rekonstrukcije, te stoga mora obuhvatiti cjelokupno razdoblje trajanja krize i razdoblje neposredno nakon krize; budući da u ovom kontekstu to može uključivati element kratkotrajnog oporavka koji ima za cilj olakšavanje dotoka pomoći, sprečavanje jačanja učinaka krize i početak pomaganja osobama pogođenima krizom kako bi povratile minimalnu razinu samodostatnosti;

budući da Zajednica u okviru svog doprinosa učinkovitosti međunarodne humanitarne pomoći mora nastojati surađivati i uskladiti djelovanje s trećim zemljama;

budući da postoji osobita potreba za preventivnim djelovanjem kako bi se osigurala pripremljenost za rizike nepogoda, te radi

budući da bi radi postizanja tog cilja trebalo uspostaviti kriterije za suradnju s nevladinim organizacijama i međunarodnim agencijama i organizacijama specijaliziranim za područje humanitarne pomoći;

budući da se moraju očuvati, poštovati i poticati neovisnost i nepristranost nevladinih organizacija i ostalih humanitarnih institucija u provedbi humanitarne pomoći;

⁽¹⁾ SL C 180, 14.7.1995., str. 6.⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 30. studenoga 1995. (SL C 339, 18.12.1995., str. 60.), Zajedničko stajalište Vijeća od 29. siječnja 1996. (SL C 87, 25.3.1996., str. 46.) i Odluka Europskog parlamenta od 21. svibnja 1996. (SL C 166, 10.6.1996.).

budući da bi trebalo poticati suradnju u humanitarnom području između nevladinih organizacija u državama članicama i ostalim razvijenim zemljama s ekvivalentnim organizacijama u predmetnim trećim zemljama;

budući da sama priroda humanitarne pomoći zahtijeva uvođenje učinkovitih, fleksibilnih, transparentnih i kada je potrebno brzih postupaka donošenja odluka o financiranju humanitarnih operacija i projekata;

budući da bi trebalo uvesti postupke za provedbu i upravljanje humanitarnom pomoći koju financira Europska zajednica iz općeg proračuna, dok bi se na djelovanja hitne pomoći iz Četvrte konvencije AKP-EZ-a potpisane u Loméu 15. prosinca 1989., koja je izmijenjena Sporazumom o izmjeni te Konvencije potpisanim na Mauricijusu 4. studenoga 1995., primjenjivali postupci i sporazumi utvrđeni u toj Konvenciji,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

Ciljevi i opća načela humanitarne pomoći

Članak 1.

Humanitarna pomoć Zajednice obuhvaća aktivnosti pomoći, spašavanja i zaštite koje se temelje na nediskriminaciji s ciljem pomoći ljudima u trećim zemljama, naročito najranjivijim među njima, a prvenstveno onima u zemljama u razvoju, žrtvama prirodnih nepogoda, žrtvama kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao što su ratovi i izbijanje sukoba, ili žrtvama izvanrednih situacija ili okolnosti usporedivih prirodnim nesrećama ili nesrećama izazvanih ljudskim djelovanjem. To vrijedi za razdoblje koje je potrebno da bi se ispunili humanitarni zahtjevi proizašli iz tih različitih situacija.

Takva pomoć obuhvaća i aktivnosti pripreme za rizike ili sprečavanja nepogoda ili usporedivih izvanrednih okolnosti.

Članak 2.

Glavni ciljevi aktivnosti humanitarne pomoći iz članka 1. jesu:

- (a) spasiti i sačuvati život tijekom krize i neposredno nakon nje, te tijekom prirodnih nepogoda koje za posljedicu imaju gubitak velikog broja života, fizičku, psihičku ili socijalnu patnju ili materijalnu štetu;
- (b) pružiti potrebnu potporu i pomoć ljudima koji su pogođeni dugotrajnim krizama, a posebno onim izazvanim izbijanjem sukoba ili ratova, što uzrokuje učinak jednak onome iz točke (a), a posebno kada im njihova nadležna tijela ne mogu pružiti pomoć ili kada nisu uspostavljena;

- (c) pomagati financiranje prijevoza pomoći i naponi osiguravanja da pomoć bude dostupna onima kojima je namijenjena, koristeći sva raspoloživa logistička sredstva i štiteći humanitarnu pomoć i osoblje, ali isključujući aktivnosti s implikacijama u području obrane;

- (d) izvoditi kratkoročne radove na oporavku i rekonstrukciji, a posebno na infrastrukturi i opremi, usko surađujući s lokalnim strukturama s ciljem lakšeg stizanja pomoći, sprečavanja jačanja učinaka krize i pomoći osobama pogođenima krizom da povrate minimalnu razinu samodostatnosti, vodeći računa o dugoročnim razvojnim ciljevima kada je to moguće;

- (e) nositi se s posljedicama kretanja stanovništva (izbjeglice, raseljene osobe i povratnici) uzrokovanih prirodnim nepogodama i nesrećama izazvanim ljudskim djelovanjem, te provoditi programe pomoći repatrijacije i ponovnog naseljavanja u zemlji podrijetla, ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u važećim međunarodnim sporazumima;

- (f) osigurati pripremljenost na rizike od prirodnih nepogoda ili usporedivih izvanrednih okolnosti, te korištenje odgovarajućih sustava ranog uzbunjivanja i intervencija;

- (g) podupirati civilne aktivnosti zaštite žrtava sukoba ili usporedivih izvanrednih situacija u skladu s važećim međunarodnim sporazumima.

Članak 3.

Pomoć Zajednice iz članaka 1., 2. i 4. može se koristiti za financiranje kupnje i isporuke proizvoda ili opreme potrebne za provedbu humanitarnih aktivnosti, uključujući izgradnju nastambi ili skloništa za žrtve, troškove povezane s vanjskim osobljem zaposlenim za te aktivnosti, bilo da su stranci ili lokalno osoblje, skladištenje, međunarodni ili nacionalni prijevoz, logistiku i distribuciju pomoći, te svaku drugu aktivnost čiji je cilj olakšavanje slobodnog pristupa za primatelje pomoći.

Pomoć se također može koristiti za financiranje drugih izdatka koji su izravno povezani s provedbom humanitarnih aktivnosti.

Članak 4.

Takva pomoć Zajednice iz članaka 1. i 2. može se koristiti i za financiranje:

- pripremnih studija i studija izvedivosti za humanitarne operacije, te za ocjenu humanitarnih projekata i planova,
- aktivnosti praćenja humanitarnih projekata i planova,
- manjih programa osposobljavanja i općih studija iz područja humanitarnih operacija, koji se provode postupno kada financiranje traje nekoliko godina,
- troškova naglašavanja uloge Zajednice u pomoći,
- kampanje osvješćivanja i obavješćivanja javnosti s ciljem boljeg razumijevanja humanitarnih pitanja, posebno u Europi i trećim zemljama gdje Zajednica financira velike humanitarne operacije,
- mjera za jačanje koordinacije između Zajednice i država članica, ostalih država donatora, međunarodnih humanitarnih organizacija i institucija, nevladinih organizacija i organizacija koje ih predstavljaju,
- tehničke pomoći potrebne za provedbu humanitarnih projekata, uključujući i prijenos tehničkog znanja i iskustava između europskih humanitarnih organizacija i agencija ili prijenos znanja između tih tijela i tijela trećih zemalja,
- humanitarnih operacija razminiranja, uključujući i kampanje za povećanje svijesti lokalnog stanovništva o postojanju protupješačkih mina.

Članak 5.

Financiranje od strane Zajednice na temelju ove Uredbe je u obliku bespovratnih sredstava.

Operacije obuhvaćene ovom Uredbom oslobođene su poreza, davanja, pristojbi, i carina.

POGLAVLJE II.

Postupci za provedbu humanitarne pomoći

Članak 6.

Humanitarna pomoć koju financira Zajednica može se pružiti na zahtjev međunarodnih ili nevladinih agencija i organizacija iz država članica ili iz treće zemlje primateljice pomoći ili na inicijativu Komisije.

Članak 7.

1. Nvladine organizacije prihvatljive za financiranje Zajednice za provedbu aktivnosti u okviru ove Uredbe moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) moraju biti neprofitne, nezavisne organizacije u državi članici Zajednice u skladu s pravom na snazi u toj državi članici;

- (b) moraju imati glavno sjedište u državi članici Zajednice ili u trećoj zemlji primateljici pomoći od strane Zajednice. To sjedište mora biti stvarni centar donošenja odluka o svim aktivnostima koje se financiraju na temelju ove Uredbe. Iznimno, sjedište može biti u trećoj zemlji donatoru.

2. Prilikom utvrđivanja prikladnosti nevladinih organizacija za financiranje od strane Zajednice vodi se računa o sljedećim faktorima:

- (a) njihovim administrativnim sposobnostima i sposobnostima financijskog upravljanja;
- (b) njihovim tehničkim i logističkim sposobnostima u vezi s planiranom operacijom;
- (c) njihovom iskustvu u području humanitarne pomoći;
- (d) rezultatima prethodnih aktivnosti predmetne organizacije, a posebno onih koje je financirala Zajednica;
- (e) njihovoj spremnosti da, prema potrebi, budu dio koordinacijskog sustava uspostavljenog za potrebe humanitarne operacije;
- (f) njihovoj sposobnosti i spremnosti za rad s humanitarnim agencijama i osnovnim zajednicama u predmetnim trećim zemljama;
- (g) njihovoj nepristranosti u provedbi humanitarne pomoći;
- (h) kada je prikladno, o njihovom prethodnom iskustvu u trećim zemljama koje su uključene u predmetnu humanitarnu operaciju.

Članak 8.

Zajednica može financirati i humanitarne operacije međunarodnih agencija i organizacija.

Članak 9.

Kada je potrebno Zajednica može financirati i humanitarne operacije Komisije ili specijaliziranih agencija država članica.

Članak 10.

1. Kako bi zajamčila i unaprijedila učinkovitost i dosljednost humanitarne pomoći Zajednice i nacionalnih sustava, Komisija može poduzeti sve potrebne mjere za promicanje uske suradnje između vlastitih aktivnosti i onih država članica, kako pri donošenju odluka, tako i na terenu. U tu svrhu države članice i Komisija koriste sustav za razmjenu podataka.

2. Komisija osigurava koordinaciju i dosljednost humanitarnih operacija koje financira Zajednica s onima međunarodnih organizacija i agencija, a posebno onih koje su dio sustava Ujedinjenih naroda.

3. Komisija nastoji razviti suradnju između Zajednice i donatora iz trećih zemalja u području humanitarne pomoći.

Članak 11.

1. Komisija utvrđuje uvjete za dodjelu, mobiliziranje i provedbu pomoći na temelju ove Uredbe.

2. Pomoć se ne provodi ako primatelj ne udovolji tim uvjetima.

Članak 12.

U svim ugovorima o financiranju sklopljenim na temelju ove Uredbe posebno se navodi da Komisija i Revizorski sud mogu obavljati izravne provjere i provjere u sjedištima humanitarnih partnera, u skladu s uobičajenim postupcima koje je Komisija ustanovila na temelju važećih pravila, a posebno pravila Financijske uredbe koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica.

POGLAVLJE III.

Postupci za provedbu humanitarnih akcija

Članak 13.

Komisija odlučuje o hitnom djelovanju u iznosu koji nije veći od 10 milijuna ECU.

Smatra se da je za sljedeće operacije potrebno hitno djelovanje:

- operacije zadovoljavanja neposrednih i nepredvidivih humanitarnih potreba izazvanih naglim prirodnim nepogodama ili nesrećama izazvanim ljudskim djelovanjem, kao što su poplave, potresi i izbijanje sukoba ili usporedive situacije,
- operacije ograničene na razdoblje trajanja reakcije na nepredvidive izvanredne situacije: odgovarajuća sredstva pokrivaju pružanje humanitarne pomoći za potrebe navedene u prvoj alineji za razdoblje do šest mjeseci utvrđeno u odluci o financiranju.

Ako operacije zadovoljavaju ove uvjete a veće su od 2 milijuna ECU:

- Komisija donosi odluku,
- pismeno obavješćuje države članice u roku od četrdeset i osam sati,

— obrazlaže svoju odluku na sljedećem sastanku Komisije, posebno navodeći razloge za primjenu hitnog postupka.

Komisija postupa u skladu s postupkom utvrđenim u članku 17. stavku 3. i unutar ograničenja postavljenih u drugoj alineji članka 15. stavka 2. i donosi odluke o nastavku operacija usvojene po hitnom postupku.

Članak 14.

Komisija procjenjuje, donosi odluku i upravlja, prati i ocjenjuje operacije iz ove Uredbe u skladu s proračunom i ostalim važećim postupcima, a posebno onim utvrđenim u Financijskoj uredbi koja se primjenjuje na opći proračun Europskih zajednica.

Članak 15.

1. Komisija u skladu s postupkom iz članka 17. stavka 2.:

— donosi odluku o financiranju Zajednice operacija zaštite humanitarne pomoći iz članka 2. točke (c),

— usvaja provedbene uredbe za ovu Uredbu,

— donosi odluku o poduzimanju izravnih djelovanja Zajednice ili financiranju djelovanja specijaliziranih agencija država članica.

2. Komisija u skladu s postupkom iz članka 17. stavka 3.:

— odobrava globalne planove namijenjene stvaranju koherentnog okvira za djelovanje u određenoj zemlji ili regiji u kojoj razmjer i složenost humanitarne krize ukazuju na njezin vjerojatan nastavak, te odobrava proračun za te planove. Komisija i države članice u tom kontekstu razmatraju prioritete koje treba postaviti u provedbi tih globalnih planova,

— donosi odluku o projektima koji prelaze 2 milijuna ECU ne dovodeći u pitanje članak 13.

Članak 16.

1. Odbor iz članka 17. jednom godišnje raspravlja o općim smjernicama koje iznosi predstavnik Komisije za humanitarne operacije koje treba poduzeti sljedeće godine i razmatra ukupno pitanje koordinacije humanitarne pomoći Zajednice i nacionalne humanitarne pomoći, te sve opće ili posebne teme koje se odnose na pomoć Zajednice u tom području.

2. Komisija također dostavlja Odboru iz članka 17. informacije o promjenama u instrumentima upravljanja humanitarnom pomoći, uključujući i okvirni partnerski sporazum.

3. Komisija obavješćuje Odbor iz članka 17. o namjerama u vezi s ocjenom humanitarnih operacija, te ako je moguće o vremenskom rasporedu rada.

Članak 17.

1. Komisiji pomaže Odbor sastavljen od predstavnika država članica kojim predsjedava predstavnik Komisije.

2. Kada se mora poštovati postupak utvrđen u ovom stavku, predstavnik Komisije podnosi Odboru nacrt mjera koje treba poduzeti. Odbor dostavlja svoje mišljenje o nacrtu u roku koji određuje predsjednik Odbora ovisno o žurnosti predmeta. U slučaju odluka koje mora donijeti Vijeće na prijedlog Komisije, mišljenje se usvaja većinom utvrđenom u članku 148. stavku 2. Ugovora. Glasovanje predstavnika država članica unutar Odbora vrednuje se na način utvrđen u tom članku. Predsjednik ne glasuje.

Komisija usvaja predviđene mjere ako su u skladu s mišljenjem Odbora.

Ako predviđene mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora ili ako mišljenje nije dostavljeno, Komisija bez odlaganja Vijeću dostavlja prijedlog mjera koje treba poduzeti. Vijeće odlučuje većinom glasova.

Ako Vijeće ne donese odluku u roku od mjesec dana od dana upućivanja prijedloga Vijeću, Komisija usvaja predložene mjere.

3. Kada se mora poštovati postupak utvrđen u ovom stavku, predstavnik Komisije podnosi Odboru nacrt mjera koje treba poduzeti. Odbor dostavlja svoje mišljenje o nacrtu u roku koji određuje predsjednik Odbora ovisno o žurnosti predmeta. U slučaju odluka koje mora donijeti Vijeće na prijedlog Komisije, mišljenje se usvaja većinom utvrđenom u članku 148. stavku 2. Ugovora. Glasovanje predstavnika država članica unutar Odbora vrednuje se na način utvrđen u tom članku. Predsjednik ne glasuje.

Komisija usvaja mjere koje se primjenjuju bez odlaganja. Međutim, ako te mjere nisu u skladu s mišljenjem Odbora, Komisija odmah o njima obavješćuje Vijeće. U tom slučaju Komisija može odgoditi primjenu mjera o kojima je donijela odluku za mjesec dana od dana takve obavijesti.

Vijeće može većinom glasova donijeti drukčiju odluku u roku utvrđenom u prethodnom stavku.

Članak 18.

1. Komisija redovito ocjenjuje operacije humanitarne pomoći koje financira Zajednica, kako bi ustanovila jesu li te operacije postigle svoje ciljeve, te kako bi sastavila smjernice za bolju učinkovitost budućih operacija. Komisija dostavlja Odboru sažetak o aktivnostima ocjenjivanja u kojem se navodi i status zaposlenih stručnjaka, a koji Odbor prema potrebi može razmotriti. Izvještaji o ocjenjivanju dostupni su državama članicama na njihov zahtjev.

2. Na zahtjev država članica te uz njihovo sudjelovanje Komisija može ocijeniti i rezultate humanitarnih operacija i planova Zajednice.

Članak 19.

Na kraju svake financijske godine Komisija Europskom parlamentu dostavlja godišnje izvješće, a Vijeću sažetak o operacijama koje su financirane tijekom te godine.

Sažetak sadrži podatke o agencijama s kojima su provedene humanitarne operacije.

Izvješće također sadrži pregled svih aktivnosti vanjskog ocjenjivanja koje je provedeno na posebnim operacijama.

Komisija najkasnije u roku od mjesec dana obavješćuje države članice o svojoj odluci i, ne dovodeći u pitanje članak 13. ove Uredbe, o odobrenim operacijama navodeći odobreni iznos, prirodu operacije, ljude koji su primili pomoć te partnere uključene u operaciju.

Članak 20.

Tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe Komisija dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću cjelokupnu ocjenu operacija koje je Zajednica financirala na temelju ove Uredbe, zajedno s prijedlozima za budućnost Uredbe, te prema potrebi prijedloge za njezine izmjene.

Članak 21.

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u Službenom listu Europskih zajednica.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourggu 20. lipnja 1996.

Za Vijeće
Predsjednik
P. BERSANI
